Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 11638
Den 12. februar 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 175 MOF alm. del stillet 22. november 2023 efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 175

"Vil ministeren med henvisning til nyheden "Ny vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer", den 12 oktober 2023, besvare følgende spørgsmål?

- Vil ministeren redegøre for, hvordan den nye reviderede vejledning er i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse vedr. Horsens Kommune? Der henvises til afgørelsen "Ophævelse og hjemvisning af § 25-tilladelse til etablering af ny forbindelsesvej – 22/02461", mfkn.naevneneshus.dk, den 23. februar 2023?

- Kan ministeren bekræfte, at enhver merudledning af stoffer over grænseværdierne må anses som en forringelse af tilstanden i recipienten, uanset om merudledningen forårsager en målbar koncentrationsstigning eller ej, hvis grænseværdierne i området allerede er overskredet for stofferne?

- Kan ministeren uddybe, hvordan den nye vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer lever op til Vandrammedirektivets artikel 1 og 4 om, at medlemsstaterne skal beskytte, forbedre og restaurere alle overfladevande med henblik på at opnå god tilstand? Vil ministeren videre uddybe, hvordan den nye vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer ikke hindrer målopfyldelse af Vandrammedirektivets målsætning om at opnå god tilstand?

- Vil ministeren oversende al korrespondance mellem Miljøministeriets departement og EU-Kommissionen vedr. fortolkningen af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse vedr. Horsens Kommune? Der henvises til høringsbrevet "Høring over udkast til ændringer i Miljøstyrelsens Vejledning 9053 af 21. december 2021 "Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer", hoeringsportalen.dk, den 12. oktober 2023.

- Vil ministeren bekræfte, at EU-Kommissionen har godkendt Miljøministeriets fortolkning af Vandrammedirektivets ikke-forringelsesbegreb?

- Vil ministeren redegøre for, hvordan den reviderede vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer er i overensstemmelse med EU-domstolsafgørelser om, at ikke-forringelse også gælder for tidsbegrænsede forringelser og for delvise forringelser af et vandområde?

- Vil ministeren redegøre for, hvorvidt den reviderede vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer udgør en svækkelse i forhold til anvendelse af reglerne om anvendelse af

blandingszoner? Kan ministeren bekræfte, at miljøkvalitetskravene (MKK) skal være overholdt på zonens rand, når den reviderede vejledning tillader op til 5 pct. overskridelse af MKK ud til et repræsentativt punkt, hvori der ikke beregningsmæssigt må være en målbar stigning af koncentrationen?"

Svar

./... *Overensstemmelse mellem Miljøministeriets reviderede vejledning til indsatsbekendtgørelsen og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)*
Til ønsket om redegørelse for, hvordan Miljøministeriets reviderede vejledninger stemmer overens med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse henvises der til "*Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)"*, der blev oversendt til Miljø- og Fødevareudvalget d. 11. oktober 2023 og som vedlægges dette svar.

Merudledning af stoffer
På baggrund af juridisk analyse af EU-reglerne og afgørelsen fra Miljø- og Fødevareklagenævnet er det Miljøministeriets vurdering, at der foreligger forringelse, såfremt der sker en stigning i koncentration af det pågældende stof, som kan måles på et repræsentativt overvågningspunkt i det samlede overfladevandområde. Det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er derfor, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet og udledningen ikke vil hindre opfyldelse af vandområdets miljømål.

Ændringerne i vejledningerne vedrører ikke forpligtelsen til at forbedre vandområderne og opnå miljømål om god tilstand for de målsatte vandområder, der håndteres i vandområdeplanerne og øvrig miljølovgivning. Dette er desuden præciseret i Miljøstyrelsens udkast til vejledning om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet pkt. 43. *"Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i vandområdet"*, hvoraf det fremgår:

> *"Der kan kun tillades udledning til et overfladevandområde, hvor et eller flere miljøkvalitetskrav er overskredet, og hvor miljømålet derfor ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke direkte eller indirekte vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand, og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål.*
>
> *Det følger af bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 3, der bl.a. udmønter vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1. En nærmere beskrivelse af, hvordan Miljøministeriet forstår EU-rettens krav om at forebygge forringelse af overfladevandområdets tilstand samt kravet om ikke at hindre mulighed for målopfyldelse, fremgår af vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer afsnit 8.3.2. Indsatsbekendtgørelsen gælder kun for de målsatte overfladevandområder, mens bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer også gælder for udledninger til overfladevand, som ikke er målsat. Miljøstyrelsen vurderer, at EU-rettens krav om at forebygge forringelse af tilstanden skal forstås på samme måde for målsatte overfladevandområder og for ikke-målsat overfladevand.*
>
> *Miljømyndigheden kan ifølge § 8 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenede stoffer udpege blandingszoner omkring udledningspunkter. Koncentrationerne af stoffer kan overskride relevante miljøkvalitetskrav for stofferne inden for blandingszonen, hvis*

overskridelsen ikke påvirker opfyldelse af disse krav i det øvrige overfladevandområde. Miljømyndigheden fastsætter nærmere, hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides, herunder i hvilket omfang. Det er ikke afgørende for muligheden for at udpege en blandingszone for et givet stof, om miljøkvalitetskravet for det pågældende stof er overholdt eller ej i det berørte overfladevandområde, så længe koncentrationen af stoffet ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål.

Fastsættelse af udlederkrav for stoffer, der i forvejen findes i overfladevandet i koncentrationer, der overskrider miljøkvalitetskrav, kan ske ud fra nedenstående tilgang. Det bemærkes generelt, at udlederkravet altid skal vurderes konkret i forhold til udledningen og overfladevandet, og det skal kunne eftervises ved beregninger, at der er sikkerhed for, at udledningen ikke vil medføre påvirkning af opfyldelsen af miljøkvalitetskravene i overfladevandet uden for blandingszonen."

Dialog med EU-Kommissionen
Ministeriet har været i dialog med EU-Kommissionen om forståelsen af vandrammedirektivets forringelsesbegreb og ikke en fortolkning af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. EU-Kommissionen godkender ikke medlemslandenes fortolkninger af reglerne. Det er EU-domstolen, der har den endelige fortolkningskompetence i spørgsmål om, hvordan medlemslandene skal fortolke
./. EU-retten. Ministeriets sagsrelevante korrespondance med EU-Kommissionen er vedlagt denne besvarelse.

Midlertidige forringelser
Det følger af EU-Domstolens afgørelse C-525/20 (Association France Nature Environnement mod Premier ministre og Ministre de la Transition écologique et solidaire), at forbuddet mod forringelse af tilstanden af overfladevandområder også omfatter midlertidig forringelse. Vandrammedirektivet arbejder kun med begrebet forringelse og ikke delvise forringelser.

Blandingszoner
De nye vejledninger indeholder en skærpelse ift. blandingszoner. Det præciseres, at udlederkravet altid skal vurderes konkret i forhold til udledningen og overfladevandet, og det skal kunne eftervises ved beregninger, at der er sikkerhed for, at udledningen ikke vil medføre påvirkning af opfyldelsen af miljøkvalitetskravene i overfladevandet uden for blandingszonen. For at sikre et tilstrækkeligt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau bør miljømyndigheden kun tillade en koncentrationsstigning på mindst muligt og højst 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav for vand beregnet i blandingszonens rand. Det skal kunne eftervises ved beregninger, at der er sikkerhed for, at der ikke vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet, der er placeret uden for blandingszonen.

Magnus Heunicke / Rikke Slot Benyahia